

ZAZHOLISANJE LISTA
 priporočamo Vam delo volje. Vam, ki
 imate pripravljen "Glas Naroda" ali pa
 pridobite na naročilo. Vam bo hvale-
 žen, kar ste mi odpeljali po k naročilo
 in naročilo. 11 11 11

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

★ CITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnove naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en do-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: OHelsea 3-1242
 Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.
 ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 189. — Štev. 189. NEW YORK, MONDAY, AUGUST 15, 1938 — PONEDELJEK, 15. AVGUSTA, 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

LEWISOV ODBOR POD KOMUNISTIČNIM VODSTVOM

**TAKO JE ŽE VSAJ ZATRJEVAL PRED
 DIESOVIM ODBOROM E D E N
 GLAVNIH STEBROV DEL. FED.**

280 uradnikov Lewisovega odbora za industrial-
 no organizacijo je včlanjenih v komunistično
 stranko. — John L. Lewis sicer ni komunist, pa
 je pod vplivom komunističnih tovarišev. — Die-
 sov odbor preiskuje obdolžitve. — Delavska fe-
 deracije je jez proti komunizmu.

WASHINGTON, D. C., 14. avgusta. — John P.
 Frey, uradnik Ameriške delavske federacije, je
 obdolžil včeraj Lewisov odbor za industrialno or-
 ganizacijo C. I. O., da ima v svojem vodstvu do-
 sti članov komunistične stranke, čijih cilj je revo-
 lucija.
 Frey je podal svojo izjavo pred posebnim zbor-
 ničnim odborom, ki preiskuje "neameriške delav-
 nosti". Odboru načeluje kongresnik Dies.
 Poudarjal je, da ima C. I. O. najmanj 280 urad-
 nikov in organizatorjev, ki so člani komunistične
 stranke. Istočasno je razbremenil Johna L. Lewisa,
 češ, da ni komunist, pač pa nasprotnik komuni-
 zma.

— Cas je že, — je dejal, — da izve javnost o de-
 lovanju komunistične stranke v Združenih drža-
 vah, ki skuša izvesti načrte moskovske tretje in-
 ternacionale, to je svetovno revolucijo.

— Ameriška delavska federacija, — je nadalje-
 val Frey, — je nad dvajset let uspešno zadrževala
 val komunizma. Komunizem se je začel razvijati
 v Ameriki šele zadnjih par let in sicer vsled obvla-
 dovanja ranih C. I. O. unij.

Po obdolžitvi, da je 280 članov komunistične
 stranke v službi C. I. O., je predložil seznam 60 o-
 seb, ki zavzemajo v Lewisovi organizaciji ugledna
 mesta ter so istočasno člani komunistične stranke
 oziroma v zvezi z njo.

Med njimi so: John Brophy, ravnatelj C. I. O.,
 Francie Gorman, mednarodni predsednik tekstil-
 nih delavcev, Wyndham Mortimer, podpredsed-
 nik United Automobile Workers of America, ki je
 šele pred kratkim postal pod imenom "George
 Baker" uradnik komunistične stranke; Harry
 Bridges, vodja unije mornarjev ob pacifični obali.
 Frey je predložil odboru fotografirani posnetek
 Bridgesove komunistične izkaznice. Seznam na-
 daljnih 230 imen bo predložil v ponedeljek.

Kongresnik Dies, predsednik preiskovalnega od-
 bora, je rekel nato, da ima odbor popoln seznam
 vseh članov komunistične stranke in da ga bo o-
 priliki objavil.

Po Freyevem zatrdilu komunistična stranka na-
 preduje izza leta 1935, ko se ji je posrečilo dobiti
 na svojo stran C. I. O.

Istega leta je bilo na komunističnem kongresu v
 Moskvi naročeno delegatom, naj opuste svojo do-
 tedanjo taktiko ter naj se pridružijo skupinam in
 strankam z demokratičnimi principi.

Ameriški državni department je tedaj protesti-
 ral proti izjavam ameriških delegatov, toda Litvi-
 nov, sovjetski komisar za vnanje zadeve, je pro-
 test zavrnil.

Frey je tudi rekel: — Odboru bom povedal, kako
 so se komunisti polastili kontrole nad unijo u-
 čiteljev v New Yorku. Navedal bom imena. Pove-
 dal bom, s kakšnimi sredstvi se skušajo polastiti
 kontrole nad vzgojo mladine.

Frey je ponovno zatrdil, da so njegove obdolži-
 tve naperjene samo proti delavnosti komunistov v
 C. I. O., ne pa proti C. I. O. v splošnem.

PITTSBURGH, Pa., 14. avgusta. — Philip
 Murray, predsednik organizacijskega odbora je-
 klarjev je izjavil danes, da so Freyevе obdolžitve

Nov spopad med Rusi in Japonci

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Cabeza del Buey, ključ do živosrebrnih rudnikov, je padel. — Navzlic hudim napadom republikanci drže svojo črto ob Ebru.

HENDAYE, Francija, 14. avgusta. — Utrjeno mesto Cabeza del Buey, ki je ključ do bogatih živosrebrnih rudnikov v Almadenu, je padlo v roke fašistom. Toda ojačena vladna armada še vedno drži vrata do Almadena v novi obrambni črti v gorah. V bližini pa se boji nadaljujejo.

Prvič v tej vojni ste se srečali armada fašističnega generala Gonzalo Queipo de Llano in armada republikanskega poveljnika generala Jose Miaje. Vladna ojačenja pa so dospela prepozno, da bi rešila mesto. Medtem ko fašisti na jugu napredujejo, ne morejo zavzeti ozemlja, ki so ga izgubili v dveh republikanskih ofenzivah ob reki Ebro.

BARCELONA, Španija, 14. avgusta. — Republikanci navzlic hudim fašističnim napadom drže svojo črto ob Ebru. Fašistično prodiranje je še vedno o-sredotočeno v Sierra de Pandos južno od Gandese.

Po vladnem zatrdilu imajo fašisti velikanske izgube, dosežejo pa le zelo malo.

V zračnem boju v Estramaduri so fašisti izgubili dva bombnika in dva zasledovalna aeroplana, republikanci pa so izgubili en zasledovalni aeroplan.

LONDON, Anglija, 14. avg. — Fašistični general Francisco Franco je sporočil angleški vladi, da bo v nekaj dneh odgovoril na nevmesevalni predlog glede odpoklica prostovoljcev iz Španije.

Španska vlada je že ugodno odgovorila na predlog in angleška vlada je pritisкала na generala Franca, da odgovori. Francoski komunisti so zahtevali od vlade, da odpre pirenejsko mejo za prevoz orožja in municije, ako general Franco ne odgovi-ri.

Obenem pa je tudi general Franco obljubil povrnitev škode za potopljene angleške ladje, ako angleški vnanji urad dokaže, da so jih letalci nameroma napadli.

ITALIJA MORA BITI PRAVLJENA

CARSOLI, Italija, 12. avg. — Mussolini je 25,000 vojakom na manevrih rekel, da bi bil za Italijo zločin, ako se ne bi pripravljala na vojno, ker topovi grme na tolikih krajih sveta.

iz trte izvite in da Brophy ni komunist, pač pa veren katoličan in je dal svojega sina študirat za duhovna.

4 MILJONI DELAVCEV POD NOVO POSTAVO

Delavski department je povišal svoje cennitve. — Delavska postava stopi v veljavo 24. oktobra.

WASHINGTON, D. C., 14. avgusta. — Delavski department je včeraj sporočil, da se bo postava glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa tikala približno 4 milijonov delavcev, torej 1,750,000 več kot je spočetka domneval kongres.

Postava, ki bo stopila 24. oktobra v veljavo, določa, da morajo vse industrije, ki se pečajo z meddržavno trgovino, plačati delavcem najmanj 25 centov na uro in da ne smejo nobenega zaposliti več kot 44 ur na teden. Po enem letu naj znaša delovni teden 42, po dveh letih pa 40 ur. Minimalna plača se mora po enem letu povišati na 30 centov, pa sedmih letih pa na 40 centov.

Rufus Poole, pomožni odvetnik delavskega departmenta, je rekel, da dobiva nesteto vprašanj glede nove postave. Tako se naprimer zelo pritožujejo marmski delavci, katerih se postava ne tiče.

FARMER JE BIL "SREČEN"

WASHINGTON, Ind., 12. avgusta. — Kolera je pobrala mnogo prašičev farmerju C. Faithu.

En njegov otrok je padel in si je zlomil roko, drugi otrok je bil poškodovan pri avtomobilski nesreči.

Ciklon je odnesel streho z njegovega hleva, strela pa je poškodovala drugo, kar je ostalo.

Toda Faith je po vsej nesreči rekel: "Mislim, da sem bil srečen, kajti mrva v hlevu je bila morkra in ni hotela goreti."

TRIJER OTROCI MRTVI V LEDENICI

PITTSFIELD, Ill., 23. avgusta. — V neki farmski hiši v tukajšnji bližini so našli 9 mrtve tri otroke zakoncev Petli mrtve v ledenici. Bili so 10letna Emma, 8 letni Harry in 5 letna Alberta. Spočetka so oblasti domnevale, da so se otroci igrali skrivalnico in so se zadušili v ozkem prostoru. Coroner Conboy je pa drugačnega mnenja.

Nekdo jih je moral stlačiti notri, — je rekel. — Sami niso mogli iti v ajsbakso in za-preti za seboj vrata, ki imajo samo na vnanji strani kljuko. Po mojem mnenju gre v tem slučaju za premišljen umor.

JAPONCI SO ZAČELI ZNOVA PRODIRATI

Dva tedna Japonci niso mogli nikamor naprej. Japonci so od Hankova oddaljeni samo še 100 milj.

ŠANGHAJ, Kitajska, 14. avgusta. — Dva tedna Japonci ob Jangceu niso mogli nikamor naprej, sedaj pa so zopet pričeli močno prodiranje proti Hankovu.

V sredini kitajske boje črte so Japonci dospeli v bližino Jujčanga, ki se nahaja okoli sto milj jugovzhodno od Hankova. Od Jujčanga bodo Japonci prodrali proti Kanton-Hankov železnici, katero bodo zasedli in s tem Kitajcem odrezali glavno črto, po kateri dobivajo vojni material.

Na severni fronti pri Hvangmeju in na južni fronti pri Šahočenu pa Japonci zadevajo na močan kitajski odpor.

V zračnem boju nad Pojang jezerom je bilo izstreljenih pet kitajskih aeroplanov. Japonski letalci so tudi bombardirali več kitajskih mest, med njimi Nančang, kjer je največje kitajsko vojaško letališče, Kijan, Jušan, Ningpo in Lišuj.

WASHINGTON, D. C., 14. avgust. — Vladni statistiki pravijo, da se kitajske in japonske denarne rezerve naglo krčijo, ker gre vse denar za vojno. Obe državi preminjate svoje zlato in srebro v vojni material ter pošiljate zlato in srebro v zapadne države in največ v Združene države.

FRANKENSTEEN DOLZI MARTINA IZDAJE

TOLEDO, Ohio, 10. avgusta. — Richard T. Frankenstein, ki je bil kot podpredsednik izključen iz United Automobile Workers unije, je rekel danes, da se je Homer Martin, predsednik U. A. W. zarotil, da bo uničil CIO ter namerava članstvo te organizacije izročiti nazadnjaški in birokratski Ameriški delavski federaciji.

Ne nekem zborovanju predsednikov lokalnih unij, ki ne odbravajo Martinovega početja, je rekel Frankenstein, da je Martin v zvezi z župnikom Coughlinom, največjim nasprotnikom CIO.

IZKUPIL JO JE

35letni zamorec Thomas Powell je sinoči na samotni cesti ustavil kolektorja Benjamina Weisera in zahteval od njega denar. Proti njemu je nameril pištolo, s kakršnimi se igrajo otroci. Weiser je pa potegnil iz žepa pravi revolver in oddal na zmorca dva strela. Powell je ponoči podlegel ranam v Trinity bolnišnici.

PO MNENJU JAPONCEV NE BO PREMIRJE DOLGOTRAJNO

TOKIO, Japonska, 14. avgusta. — Vsled "dogodka" na meji na otoku Sahalinu, ki je skupna last Rusije in Japonske, se je napetost med Rusijo in Japonsko zopet povečala. Na nekem samotnem kraju meje je ruska straža obstrelila dva japonska policista.

TVRDKA POMAGA PIKETOM

PEORIA, Ill., 13. avgusta. — Unijski piketi so se več dni potili, ko so hodili pred poslopijem Godel-Howland Automobile Appliance Co. Ko so včeraj prišli na svoje mesto, so našli množico, časopise, radio, velik sončnik, sodček mrzlega piva in napis, ki jih je vabil, naj si napravijo domače na stroške Godel-Howland Co.

SRNE STRELJAJO

BATH, N. Y., 12. avgusta. — Sicer se ni odprl lov na srne, toda v Steuben okraju so v zadnjih desetih dneh farmerji vstrelili 23 srn in siceh z dovoljenjem državnih oblasti, ker so delale škodo na poljih.

EARLE SE BO PODAL NA POČITNICE

HARRISBURG, Pa., 13. avgusta. — Gubernator George H. Earle si je vzel mesec dni počitnice ter bo obiskal Centralno in Južno Ameriko. Potoval bo z letalom. Spremljala ga bo njegova žena.

INSULL ZAPUSTIL SAMO DOLGOVE

OHICAGO, Ill., 12. avgusta. — Samuel Insull, čegar premoženje je nekdanj znašalo okoli \$100,000,000, je zapustil komaj \$100,000 v gotovini in dolgovi — \$14,000,000.

Njegovo podjetje je bilo nekoč vredno okoli 4 milijarde dolarjev, pa je razpadlo leta 1932. Leta 1932 je Insull dal na razpolago vse svoje osebno premoženje dva milijona dolarjev svojim upnikom, ki so od njega zahtevali \$16,000,000. V ta namen je tudi dal svojo zavarovalnino.

Kolikor je še bilo njegovega premoženja, pa je Insull zapustil svoji ženi Margareti.

DVOBOJ ZA ŠALO SE JE KONČAL S SMRTJO

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 10. avgusta. — V neki bližnji vasi so se igrali otroci "dvo-boj". Dva sta šla domov, izmaknila starišem pištolo in sta začela na povelje "sekundanta" streljati. Devetletni Paul Varga se je zgrudil smrtno za-
 det.

Kot pravi japonska časni-karska agentura Domei, sta dva policista spremljala poslanca Rijukiči Taširogija na njegove-m nadzorovalnem potova-nju, ko je sovjetska straža brez kakega svarila pričela streljati.

Otok Sahalin se nahaja severno od Japonske blizu obrežja Sibirije. Rusi so ga naselili leta 1857 in je ostal njihova last do leta 1905. Tega leta, ko je bila končana rusko-japonska vojna in je bil sklenjen mir v Portsmouthu, je Rusija obdržala tri petine severnega dela otoka, južni dve petini pa je dobila Japonska. Po boljševiški revoluciji leta 1917 so Japonci zasedli otok, ki je 600 milj dolg in 16 do 105 milj širok, in so ga držali do leta 1925.

TOKIO, Japonska, 14. avg. — Po mnenju japonskega časopisja in vlade je premirje na sibirsko-mančukuanski meji samo začasno. Vladni krogi svoje mnenje prikrivajo, toda Japonci vsakega stanu so edini v tem, da bo premirje trajalo samo nekaj mesecev, nakar se bodo obmejni boji ponovili in jih najbrže ne bo mogoče več vstaviti.

List "Kokumin" pravi v svojem uredniškem članku, da japonske oblasti na meji ne zaupajo sovjetski admadi in zato svetuje veliko previdnost. List "Hoči" pa pravi, da se sovjetska armada ne bo pokorila poveljem iz Moskve.

TOKIO, Japonska, 14. avg. — Včeraj so ves dan stali na vrhu hriba pri Čangkufengu ob reki Tumen ruski in japonski poveljniki ter so se pogajali za poravnavo obmejnih sporov. Opoldne je japonski top naznanil pričetek pogajanj, ob 6.15 zvečer pa je salva iz pušk naznanila konec pogajanj.

Častniki so podpisali sporazum, s katerim so sovražnosti končane v soglasju s sporazumom med vnanjim komisarjem Maksimom Litvinovom in poslanikom Mamoru Šigemicom. Komisija, ki bo določila mejo med Sibirijo, Mančukuo in Korejo, bo sestavljena v Moskvi. S tem sporazumom so se ruski in japonski častniki zavezavali, da se bodo v bodoče izogibali vsakemu spopadu in obe armadi sta se od vrha hriba umaknili 90 jardov.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Salko, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto valja list na Ameriko	Za New York na celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
\$6.00	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
\$3.50	Za pol leta
Za štiri leta	\$3.50
\$1.50	

Subscriptions Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJA IN PRAZNIKI

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1343

DRUGI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

CHAMBERLAIN JO BO ZAVOZIL

Predno je odpotoval angleški posredovalec lord Runciman na Čehoslovaško, je bila v angleški poslanski zbornici vroča debata, v kateri je vodja liberalne opozicije, Sir Archibald Sinclair nastopil proti politiki ministrskega predsednika Chamberlaina, ki je fašističnim državam izredno naklonjen.

— Vsak mesec miru je dragocen, toda kot kaže, sedanja angleška vlada ne stremi po miru. Politika, ki omogoča diktatorjem razširiti moč, da uničujejo v nadaljnjih ozemljih svobodo, da svojo oblast jačijo z zavajevanjem manjših držav v namenu, da izpodkopljejo temelje pravičnosti in dobre volje med narodi, taka politika nam lahko zajamči mir le do prihodnjih volitev, pozneje nas pa postavi pred izbiro: vojna ali kapitulacija.

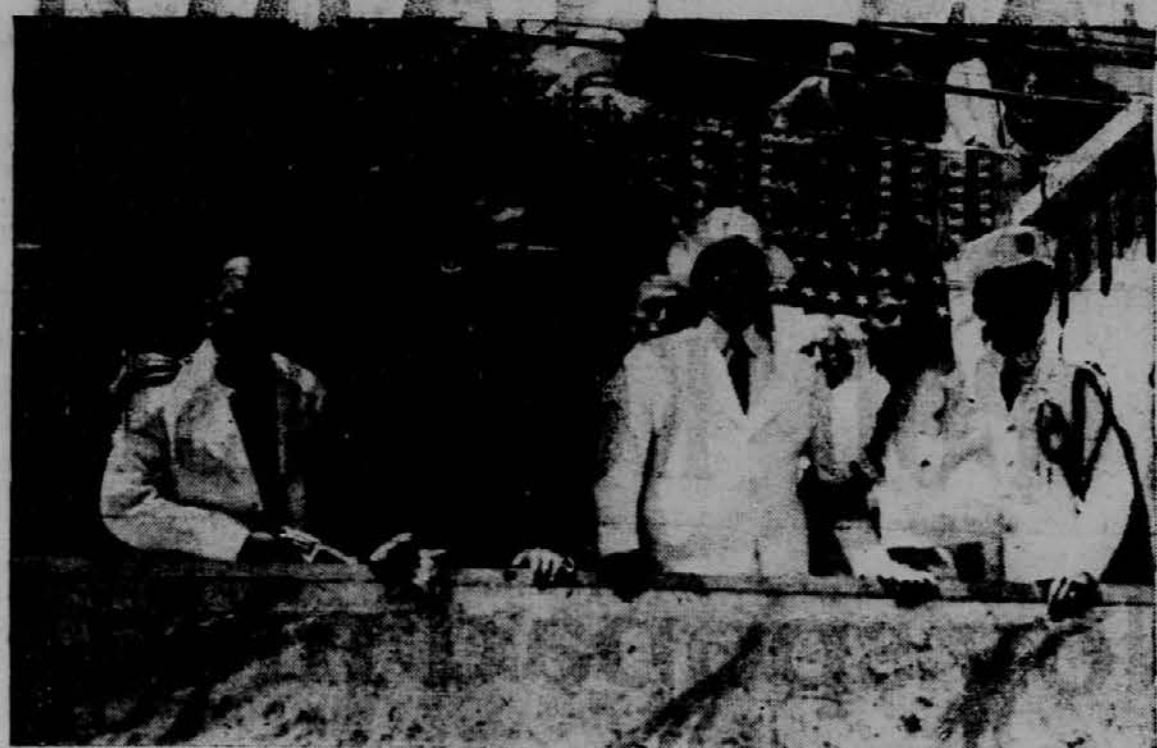
— Če je samosilnikom dovoljeno polasčati se bogastev drugih dežel, kot naprimer Avstrije, Španske, Kitajske, Čehoslovaške in balkanskih držav, bo prej ali slej tudi Anglija na vrsti. V tem slučaju bo imela le dva izhoda: ali proti svoji volji planiti v vojno, ali pa pasti v nezavest, revščino in suženjstvo.

— Eden največjih uspehov bivšega angleškega vnanjega ministra je bil, da je dosegel tesnejše sodelovanje med nekaterimi državami, kot ga ni dosegel izza svetovne vojne pred njimi še noben minister.

— Javno mnenje v Združenih državah se ni še nikdar tako zavedalo nevarnosti, ki ogroža demokracijo, kot se je zaveda sedaj.

— Noben ameriški predsednik ni tako jasno poudaril nevarnost osamljenja kot je to storil predsednik Roosevelt oziroma državni tajnik Hull. Vsled tega je žalostno, da Anglija stremi po osamljenju. Združene države ne sledijo njenemu vzgledu, pač se pa čedalje bolj približujejo društvu resnično demokratičnih držav.

PRED ATENTATOM NA PORTORIŠKEGA GOVERNERJA

Governer Blanton Winship (tretji na desni) fotografiran na tribuni, predno je bil vprizorjen nanj atentat. Napadalec je zgrešil svoj cilj.

Vojna moč Čehoslovaške

Vojška revija "Wehrkraft", ki posveča že nekaj časa stalno pozornost čehoslovaški vojski, je objavila pred kratkim daljši članek o sedanji moči čehoslovaške armade.

Članek podaja najprej geografsko in strateško sliko čehoslovaške republike, nato pa ugotavlja v zvezi s številom prebivalstva, da znaša število za orožje sposobnih državljanov v mirnem času poldrugi milijon, ki pa je pa v vojni močje povečati še za en milijon. Letno služi v kaptur po 75,000 vojakov, pri čemer pa ni vseh 50,000 mož rezerve. V mirnem času ima republika pod orožjem 150,000 vojakov, 10,000 oficirjev in okoli 20,000 podoficirjev. Vojna obveznost se začneja z 20. in neha s 50. letom starosti. V primeru vojne pa se je starostna meja razširi na dobo od 17. do 60. leta.

Revija pretresa na to čehoslovaška zaveznitva in pripominja v tej zvezi: "Ne moremo se z gotovostjo oceniti, kako in v kakšni obliki, ki se ta razna zaveznitva izkazala v primeru vojne." Vsekakor pa izraža revija močne dvome v učinkovitost čehoslovaških zaveznitv. Svoja razmotrivanja zaključuje z ugotovitvijo, da bi mogla Čehoslovaška postaviti v primeru vojne na bojne poljane 34 divizij.

Čehoslovaška vojna industrija je velesila, tako piše Anglež Jonathan Griffith v zborniku "The Fortnightly", v katerem s številskimi podatki izjavi, ki jo je dne 14. marca tega leta dal o Čehoslovaški v zgodnji zbornici znani angleški politik Winston Churchill, ko je dejal: "Nobenega dvoma ni, da ima Čehoslovaška dvakrat ali trikrat večjo vojsko kakor Anglija in da je njen vojni potencial enak kakor vojni potencial kakke velesile." Griffith navaja nato o čehoslovaški vojni industriji naslednje številke.

Tvrdka Škoda zaposluje 40 tisoč delavcev v osmih tovarnah v različnih krajih države. Razen teh osem glavnih pa je še osem tvornic, ki izdelujejo sestavne dele letal, pet tvornic za izdelavo topov, osem za izdelavo pušk in strojnice, pet za izdelavo tankov, sedem za izdelavo trak-

torjev, pet za izdelavo bojnih plinov in osem za izdelavo plinskih mask. Čehoslovaška vojna industrija ne zadošča samo vsem domačim potrebam, temveč izdeluje mnogo materiala tudi za izvoz. Letna produkcija letal znaša okoli tisoč.

Tvornice orožja miso nacionalizirane, toda v nekaterih izmed njim ima država nadpolovično akcijo. Glede na izpostavljeni položaj nekaterih tvornic je država pravčasno preskrbela, da jih je prenesta iz obmejnega ozemlja v notranjost. Utrditve meje je prvovrstna. "Čehoslovaki so danes odlično pripravljene na obrambo svojih mej in razpolagajo v ta namen z najboljšimi sredstvi," zaključuje svoja izvajanja angleški novinar.

Kaj je rekla babica?

Corrigan, ki je s svojim starim in pomanjkljivim letalom zoper vse predpise priletel iz New Yorka v Dublin, je nekam podoban Lindberghu. Obama so neki ljudje, da sta "flying fools" — letelca norca, ki jima ni nihče zaupal. Lindbergh je bil v času svojega prvega poleta sirota in neporočen, kar je tudi Corrigan. A njegova stara mama še živi in je 95 let stara. Ko je Corriganu angleška radiodružba ponudila, ali hoče govoriti s svojimi sorodniki v Ameriki, je Corrigan koj poklical svojo staro mater. Kako se je babica začudila, da je njen vnuk, tak zaletel, sfrčal tja v Evropo! Še bolj pa jo je osupnilo to, da jo je na tako daljavo poklical k telefonu. Pogovor je bil kratak: "Babica, ali že veš, da sem popotoma priletel v Evropo? Nič se mi ni zgodilo in sem zdrav prispel v Dublin." — "Že prav že prav, otrok moi," je odgovorila babica z onkraj oceana, "a glej, da dobiš kaj gorkega za v usta." Druga mu ni imela kaj reči.

Sudetski problem

"Prager Presse" je objavila uvodnik francoskega novinarja Julesa Sauerweina o stališču francoske vlade glede na Runcimanovo misijo v ČSR. Predvsem poudarja, da se Daladierova vlada prizadeva izpopolniti stike z Anglijo v enaki meri, kakor skuša nemška politika ločiti Anglijo in Francijo. Položaj je sedaj tak, da bi ne mogla niti sedanja francoska vlada niti kaka druga predlagati parlamentu kako željo, na katero Anglija ne bi pristala.

To pa ni edini vzrok za tesno sodelovanje. Tudi na Sredozemskem morju tvorita obe sili dejansko enoto. Če bi se že moglo trditi, da stališče, ki ga je Francija zavzemala po vojni v srednji Evropi, ni bilo vedno v popolnem skladu s stališčem Anglije, je stvar na Sredozemskem morju popolnoma drugačna. Francija je l. 1919 zrtvovala Angliji na ljubo zblizanje z Italijo, ki se je po konferenci v Stresi kazalo že v razgovorih med francoskim in italijanskim generalnim štabom, nedavno pa je Anglija na to ustrezljivost odgovorila s tem, da ni uveljavila angleško-italijanskega sporazuma, češ, da spor v Španiji še ni urejen, v resnici pa zato, ker Mussolini ne madaljuje pogajanj z Francijo. Na Sredozemskem morju tvorita torej obe sili dejansko celoto, njuni vojni brodovji predstavljata enoto, katere skupno poveljstvo je za primer vojne že naprej določeno in za katero so angleška in francoska oporišča brez razlike povsem na razpolago.

Ker so razmere omogočile tako intimno zblizanje med Parizom in Londonom, je bilo naravno za realistično mislečo vlado, da omogoči tudi skupne smernice za politiko v srednji

KADITE naravni tobak brez posebnih dišav, turški, makedonski in grški tobak najbolje vrste po \$2.65 funt; tobak št. 1 pa po \$1.90 funt. — Turški tobak mešan z domačim \$1.25 funt. — Pošiljatev pošljemo poštne prosto, ali manj kot en funt ne pošljemo. 25% pošljite za vsako naročbo, ostanek pa po C. O. D.

STROJ ZA ZVIJANJE CIGARET 35 centov. — Importiran cigaretni papir 5 c. za zavitek, 12 zavitkov pa 50c. Prodajalec tobaka naj pišejo za informacije glede cen. — Jamčimo za najboljšo postrežbo.

ATLAS TOBACCO Co.
301 WEST 40th ST., NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

CARROLLOV SLUČAJ

Evropi. Dne 21. maja se je pokazalo, kar se je že prej vedelo, da noče imeti Nemčija z Anglijo nobene vojne. Anglija ima to prvovrstno prednost, da noče imeti ž njo nihče spora, na drugi strani pa se angleška politika ni mogla pridružiti francoski, kar se kaže obljub, ki bi jo v enaki meri vezale na Čehoslovaško in so Chamberlainove izjave v parlamentu označile mejo, do katere bi lahko šla v tem pogledu.

Prilno, kar je bilo mogoče storiti glede na to in kar se je tudi storilo, je bilo, da se je prepustila Angliji odločilna vloga v ureditvi spora na Čehoslovaškem. Lord Runciman ne bo razsodnik, temveč samo svetovalec z nalogo, da zblizva v svojih naziranjih različna, toda v isti državi živeča naroda. Njegova misija bo morla zahtevala mnogo časa; nekateri v Londonu govore o šestih mesecih, vsekakor pa rok treh mesecev ne bo pretiran. Po francoskem mnenju se v tem času ne bo zgodilo ničesar definitivnega in se ne bo pojavilo nobeno izvršeno dejstvo kot ovira angleškemu svetovalcu.

Na ta način ustvarjeno premirje bo dalo možnost za nadaljnja pogajanja.

Francija je za rešitev, ki ne bi omogočila samo obstoja, temveč tudi dobro funkcioniranje čehoslovaške države, pri tem pa nikakor noče, da bi reforme ustvarile konglomerat, ki bi današnje težkote samo odgodil, da bi se kasneje pojavile še z večjo silo. V prijateljski rešitvi, ki jo pričakuje naj bi ne bilo ničesar, kar bi bilo proti interesom čehoslovaške vlade, ki jo v njenih prizadevanjih podpira Velika Britanija in Francija.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pošten v vseh stvareh. Vselej naše dolgotrajne skušnje vam zamerimo dati najboljša pojanila in tudi vse potrebno preskrbimo, da je potovanje udobno in hitro. Če se zanesete obratno na nas za vsa pojanila.

Ne drži nam naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker pravi se dobi in Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, tri najmanj en mesec.

Plačilo toraj (tako) za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Na samotni cesti v North Arlingtonu v državi New Jersey sta lani nekega jutra dva policista opazila moderno karo, za kolesom je pa spal mlad človek. Imel je strgene čevlje. Moderna, nova kara in vozač s strganimi čevlji, to se je zdelo policistoma sumljivo. Zbudila sta ga in pogledala v karo. Na zadnjem sedežu je bilo nekaj s papirjem pokrito. Pogledata in opazita truplo postarnega moškega.

— To je dr. Littlefield, — jima je rekel 19letni Paul N. Dwyer, — tako se je imenoval mladi šofer, — če pa pogledata v rumble seat, — bosta dobila njegovo ženo. In res: truplo zadržene zdravnikove žene je bilo v rumble seatu.

Fant je pri obravnavi priznal, da je umoril najprej zdravnika, nato pa njegovo ženo ter se s trupli vozil trdi dni in tri noči iz države v državo, od mesta do mesta, dokler ni v North Arlingtonu omagal.

To je strašno, kaj ne? No, pa to še ni tako strašno.

Dwyer je bil obsojen na desmrtno ječo. Meseca decembra je začel namigavati, da ni bilo vse tako, kot je pri obravnavi povedal. Dejal je, da je bil za ljubljen v osemnajstletno Barbaro Carroll, ki mu je pri neki priliki razodela, da ima s svojim očetom razmerje. Prvič se je očetu vdala, ko ji je bilo trinajst let. Domnevala je tudi, da je v blagoslovljenem stanu.

To je strašno, kaj ne? No, pa to še ni tako strašno.

Zdravniku je Barbara povedala o razmerju, ki ga ima z očetom, Dwyer je pa očeta pozval na odgovor.

Oče, Francis Carroll, je bil pomožni šerif. Udeležil se je bil Pershingove kazenske ekspedicije v Mehiko, je bil 2 leti v Franciji z ameriško armado, bil je goreč cerkvenjak in član Ameriške legije. Oče je zapretil Dwyerju: — Če boš kaj črnil, se bo zgodilo s teboj isto kot se bo zgodilo z dr. Littlefieldom.

In je šel ter usmrtil Littlefielda in njegovo ženo. Dwyer je močal iz ljubezni do Barbare in iz strahu pred njenim očetom. Skušal se je iznebiti trupel, pa je pripeljal trupli policiji neravnost pred nos.

S tem je bila zadeva začasno rešena, toda le začasno. Dwyer je v celici zahrepenel po svobodi in po Barbari ter je vse izblebetal. Državni pravdnik je obtožil Carrolla umora. Porotniki so ga proglasili krivim in sodnik ga je obsodil na do smrtne ječe.

Tudi to ni nič strašnega. — Strašno šele pride.

Ko se je vršila obravnava proti Carrollu, se je osemnajstletna Barbara nastavljala fotografom v vseh mogočih pozicijah. Nešteto krat se je dala slikati skoro povsem razgaljena, časopisje je objavilo slike, in javnost je z očmi požirala telo mlade punčare.

Vsak dan je dobila par sto možitvenih ponudb; gledališča so ji ponudila kontrakte, in kot čitam, bo menda v kratkem začela nastopati v nekem newyorškem nočnem klubu, ki ji bo plačal par sto dolarjev na teden.

Tekom obravnave proti njenemu očetu je bila vsak dan v sodni dvorani, kjer je koketirala s poslušalci. Ko so pa porotniki odšli v posvetovalnico, se je odpravila v kino, odtam pa k frizerki, ki ji je naffrala lase po najnovejši modi.

Vidite prijatelji, to je nekaj strašnega.

To je strašno, že vsaj po mojem mnenju.

In želim bi, da bi bili še kdo drugi mojega mnenja.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 1.00	Din. 100	Za \$ 0.35	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 500	\$ 12.25	Lir. 250
\$ 7.20	Din. 800	\$ 29.50	Lir. 650
\$ 11.00	Din. 1100	\$ 37.00	Lir. 1000
\$ 25.00	Din. 2500	\$ 112.50	Lir. 2500
\$ 50.00	Din. 5000	\$ 225.00	Lir. 5000

NAŠE SUŠINE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE SUŠINE PODVREDNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na vsakih veljnih menjavah kot zbiraj navodila, bodi v dinarjih ali lirah dovolj jasno se boljše pogaja.

Plačila v ameriških dolarjih

\$ 1.00	\$ 1.00
\$ 5.00	\$ 5.00
\$ 10.00	\$ 10.00
\$ 20.00	\$ 20.00
\$ 50.00	\$ 50.00
\$ 100.00	\$ 100.00

Prejatelj den. v starem kraju plačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRETOČNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OBOZARJAMO.

Če imate kakršnokoli pismo, list, ali kakršnokoli drugo stvar, ki jo želite poslati, nam jo pošljite na našo pisarno. Če imate kakršnokoli pismo, list, ali kakršnokoli drugo stvar, ki jo želite poslati, nam jo pošljite na našo pisarno.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI

PETER JAREMA MME. **JULJA JAREMA**
(za moške) (za ženske)

Pogreb \$110. in več

Predno grete kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.

Jamčimo, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni.

119 E. 7th St., med 1. Ave in Ave A
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2388

707 PROSPECT AVE., vogel 155 St.
B R O N X Tel.: MElrose 5-8577

Kratka Dnevna Zgodba

FR. MILČINSKI:

O BREZPOSELNOSTI, KRIZI IN O MODRIH BESEDAH

Kriza in brezposelnost se rešujeta s polno paro in ju rešuje modra beseda, govornica in tiskana, kar je jako hvalevredno. Ni tajiti nikakor ne, da se zadeva giblje dokaj razvseljivo. Marsikaka beseda nam že vzbuja radostno nado, da bodo elej ali prej vsi, ki o v krizi in brezposla, rešeni kakorkoli. Morebiti bodo deležni takorekoč kake pokojnine z draginjakom dokladlo in z rodbinskimi povškami in me vem, ali so že prejeli prijave, ki da jih morajo izpolniti v točkah 1-10 in jih lastnoročno podpisati in morata za renčnot jamčiti s svojima lastnoročnima podpisoma tudi še druge dva brezposelnika aktivna ali upokojena. Tako bi bil storjen prvi korak, da v brezposelnosti pride vsaj red. Pa bo tudi brezposelnost koj nekoliko manjša, ko bodo brezposelni zaposleni s pisanjem prijav in jih bodo morali nositi kamorkoli.

In smo čuli in čitali še drugo modro besedo; naj poleg gospoda soproga ne služi še gospa soproga. Zasluzek obeh zakoncev da ni v prid krizi in brezposelnosti, nikakor ne. Nego naj služi le eden soprog ali soproga, drugi pa naj doma dela gospodinjstvo. Pa si bosta prihranila služkinjo in bo lahko služkinja šla tja, koder je poprej poglovala soproga, če jo bodo marali; in bo potem pomagano vsem — mislim in želim, da bo.

Takisto je jako umešna beseda, da se naj zasebnim in javnim nameščencem stržujejo plače in so tudi nameščenci zadovoljni. Oddehnili so se: Odslej nam ne bo več plačevali pufov in bodo odslej trgovci in obrtniki lahko živeli, od česar bodo hoteli. Kmet pa se bo valjal v blagostanju in se redil in redil, ker bo lahko vse pridelke sam snedel, ko ne bo nikogar, ki bi mu jih hotel prijazno zamenjati za zavržene pare in dinarje.

Brezposelnike bo vsekako veselila ta beseda in jim po prineslo, alko ne kruha, pa vsaj tolažbo, da se je tudi zasebnim in javnim nameščencem pristregel želodec. Ta tolažba jim bo v veliko moralčno oporo. In je silno dobra tudi ona beseda, da je treba štediti in reducirati, kajti bo brezposelnost potem še večja, kar ne bo ostalo brez ugodnega vpliva na druge.

Pa so še druge besede, ki bi se dale modro povedati in v koristivari.

Na primer beseda zastran dvojnega zasluzka.

Prav je in v redu, da se prepove dvojni zasluzek. Nekateri na primer sede v pisarnah dan za dnem vesoljnih predpisnih osem ur, pa jim se ni dovolj in gredo in sede še preko teh osem ur v kavarni in sede še nadaljnje štiri ure ali osem ur ali vso noč in naporno in v potu svojega obraza mlajto tarok in služijo bridke peneze.

Ne rečem: nekateri so morebiti potrebni. Tudi ako so, ne bom zagovarjal.

Toda so gospodje, ki očitno nimajo prav čisto nič. Pa se le silijo, v dvojni zasluzek. To ne bi smelo biti nikakor ne!

Na primer je dr. Prešeren. Jako udobno je pokopan in preskrbljen. Pa vendar se služijo in prodaja svoje pesmi, vsako leto drugačno izdajo. Mar to prav?

In so še drugi. Sijajno se jim godi na onem svetu, s svojimi spisi pa nelojalno delajo konkurenco živim brezposelnim. In je žalibog tudi Cankar med njimi, ne vem, ali se to strinja z njegovim hlapcem Jernejem.

Ne vem, koliko je vseh brezposelnih, namreč živih. Njih štveilo ni zanesljivo, dokler niso vložene prijave in bo vsaka prijava sopodpisana od dveh zanesljivih brezposelnih in bodo pregledane in preštete. Toda naj jih je kolikorkoli — mrlič jim ne bi smeli odjedati kruha. Mrlič niti niso pozvanci od katerkoli strani, da vložijo brezposelne prijave. Zato naj oblast ukrene, da se takoj ukine prodaja mrliških spisov. Spise naj pišejo zgolj živi brezposelniki.

Takisto so razni izumi mrličev in ni prav, da služijo mrličev še po smrti. In niti ne veš, ali sploh pritrjajo, da se na njih račun širi kriza in žarnica. Edison je mrtev in preskrbljen in ne potrebuje žarnice. Vendar žarnice se dela in služi in če me bi bilo žarnice, bi lahko naštetil ljudje imeli dela in zasluzka, da iz petroleja ali česarkoli izumijo žarnico; in bi jo izumili ali je ne bi, tako ali tako, vsekakor bi bili zaposleni. To je jako umazano!

Ti v grobovih preskrbljeni buržuji silno škodujejo položaju. Pravijo, da so nesmrtni. Res je, da so, toda ne bi smeli biti. Saj se za one ni kruha in postla, ki so živi. Zaradi teh del in raznih izumov je toliko krize in brezposelnosti na sve-

tu! Zdi se mi, brezposelnost in kriza bi se znatno omilili, če bi se prepovedali komur mesta resnično potrebni. Brezposelnih in onih v krizi je me vem koliko. Ne vem, koliko pa je tudi onih, ki se ponašajo, da so, pa niso, in jih mnogo živi samo od krize in brezposelnosti in je to poklic sam zase. To ni lepo!

In bilo prav, ako bi oblasti predpisale predhodno odobritev za izvrševanje brezposelnosti. Da se zabrani sušmanstva, bi moral imeti vsak pravični brezposelnik patent na brezposelnost. Pa bi se mu lahko predpisalo še kaj davka za patent. Ta davek bi se lahko porabil za marsikaj.

Resnično je škoda, da bo sedaj velika noč in da ne bodo že binkošti. Binkošti so praznik gorečih jezikov — goreči jeziki bi lahko povedali marsikako modro besedo in bi jo povedali jako vneto.

Velika noč pa ni praznik gorečih jezikov. Nego je še mraz in nam mesto gorečih jezikov utegne ljubo nebo poslati sneg.

V zvezi s krizo in brezposelniki se večkrat pohvalno omenjata tudi sneg in ljubo nebo. Toda so pomisleki. Mislim sneg in ljubo nebo ne spadata med modre besede. Le začasno dokler se brezposelnost in kriza še ne marata umakniti modrim besedam, samo začasno torej in samo ta čas se tudi ljubemu nebu ne da braniti, da vmes posega s snegom. Da si ni prikrivati, da je sneg nekoliko dražje in negospodarsko sredstvo! Kajti sneg prav za prav je škoda na cestah in strehah in drevju in obnavu in zdravju in železnicam in prometu in živalskem trgu. Seveda, sleherna škoda nudi tudi zasluzka. To je res! Toda je zaradi načela obžalovati način. Ljubo nebo, ki nam pošilja sneg, nam bi lahko drugi pot rečimo se okna pobijalo in peči podiralo, da bodo steklarji in pečlarji imeli zasluzka v teh časih krize. Ljubo nebo zmore marsikaj. Daljnemu vzhodu je ljubo nebo naklonilo vojno. Vojna daje vsemu vzhodu postla. Ako bo ljubo nebo hotelo, in se bo zavlekla, še mi na daljnem zapadu bomo deležni njenih dobrot. Še nam se bo dvignil izvoz koruze, lesa, premoga, suhih češpelj, čebule in vojne industrije in bomo, ako Bog da, še vsi vojni dobičkarji, kar bi bilo jako želiti. Toda je iz raz-

loga krščanske morale jako obžalovati vojno in šipe in peči in sneg in se lahko primerjajo tudi kalaršnekoli diplomatske razmere. Zato bi ljubemu nebu priporočali zgolj modre besede. Modrih besed ne bo nikdar dovolj.

Sploh za modrimi besedami ne kaže skopariti nikakor ne.

In bi morebiti šlo in bi se morebiti kak cvetlični dan za modre besede. In ni dvoma, nego je upati, da bi se nabralo modrih besed toliko, da bi zalegle ne vem do kdaj. Ta čas pa bo krize konec in brezposelnosti. Gotovo je bo konec. Ne dvomim da je bo vsekako prej konec kakor modrih besed.

Sada, je bila ugledna gledališka, umetnica. Umrla mu je pred dvema letoma v visoki starosti. Sedanja Mišina žena je bila zelo skrbna gospodinja u metniškega para in, da se ji zdaj oddolži, jo je čika Miša poročil. Pri poroki sta bila prič dva najstarejša in najuglednejša novosadska gledališka umetnika.

V avtu oslepel

Nenavadno nezgoda sta doživela zakonca Nikolajeva, ki imata v Berlinu trgovino z umetninami.

Bila sta na počitnicah v nekem kopalšču in sta z nekim prijateljem napravila avtomobilski izlet okoli Ammerskega jezera. V Inningu je odprti avto na nekem ovinku prehitel z gradbenim materialom napolnjen voz. V istem trenutku je zadržila s tovrnega voza z apnom napolnjena posoda naravnost v avto; in apno, ki je brizgnilo naokrog, je povzročilo hudo nesrečo. Nikola je na eno oko popolnoma oslepel, drugo je težko poškodovano, njegovi ženi je ožgalo obraz in oči, isto tako spremljevalcu. Pes, ki je sedel v avtu, je popolnoma oslepel.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije

Poroka 77-letnega gledališkega umetnika.

Papa Danilo v Ljubljani je nestor gledaliških umetnikov v Jugoslaviji, a po letih mu je zelo blizu tudi bivši režiser in upravitelj beograjskega narodnega gledališča Miloš Hacı-Dinić — popularni "čika Miša", ki šteje 77 let in živi kot upokojenec v Novem Sadu. Ta stari

gledališki umetnik se je te dni v Novem Sadu poročil s svojo nekaj nad 40 let staro gospodinja. Čika Miša je doma iz Beograda. Njegov oče je bil v mnogih bitkih proslavljeni polkovnik Jovan Hacı-Dinić. Miša je postal gledališki igralec že pred 56 leti in užival je veliko popularnost. Tudi njegova življenjska družica Ljubica, rojena Djuričevića iz Nove-

Nestor jugoslovanskih jadranskih ribičev

je Ante Vučetić na Hvaru, ki bo v kratkem praznoval svojo 100letnico. Kot mornar je služboval na ladjah, ki so plule po Sredozemskem in Črnem morju; nad pol stoletja pa je bil ribič. Vid ga je že pred leti popolnoma zapustil, ostal pa mu je živ spomin na razne zanimive zgodbe iz dolgega življenja.

Sinov in hčera že davno nima več, ima pa blizu 100 vnukov in pravnukov.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Dömen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrhan Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Teležja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrđiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Pona-rejeni bankovci
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

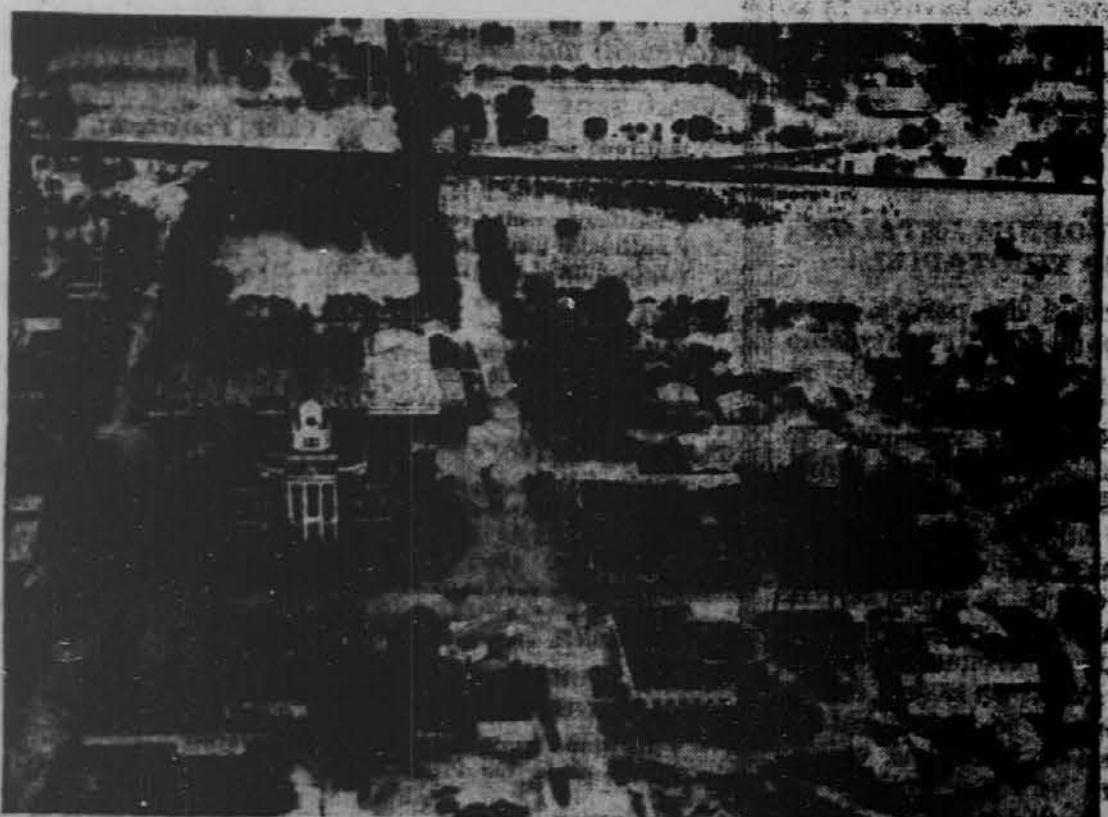
259 strani . . . \$1.20

Naročite pri:

Knjigarni Glas Naroda

216 W. 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POPLAVA V TEXASU

Pogled na mesto San Saba v Texasu, kjer je poplava povzročila ogromno škodo. Prebivalci so si poiskali zavetja v sodniškem poslopju (na levi strani slike).

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

23

Ko nato stoji signora pred ogledalom, je še vedno očarljiva lepota in treba bi jo bilo zelo mahančno ogledovati, ako bi ji hotel kdo opaziti lahke sledove, ki pomenijo početek ventljivosti njenega obraza. Signorina Katarina je imela šestintrideset let, toda za južno lepoto je to že kritična starost in brez skrbne kozmetične nege, katero je vršila Marieta in ki je pogosto trajala po več ur, bi bili ti sledovi mnogo bolj vidni. Po končani toaleti vzame signora Katarina srebrnosiv svilnat robec z dolgimi pentljami in si z njim odene rama. Samo Španka in Italijanka zna take rute prav nositi in doseči velik učinek. In signorina Katarina je bila strokovnjakinja v tej umetnosti.

Tako oblečena gre na svoj jutranji izprehod po parku. Elena, ki je bila tudi mično oblečena, jo spremlja. In bilo bi smešno, kako je to sedemletno dekletce posnemalo in oponašalo veliko damo, če ne bi bilo tako neotroško in gizdavo.

Mati in hči se pri tem razgovarjata skoro tako, kot prijateljici enake starosti. Elena vedno posluša pritožbe svoje matere, da je bila preganana v tako samotno izgnanstvo in da še vedno do smrti hrepeni po ljubljenskem Rimu in njegovem ve selju. Zgodaj dozorela Elena jo popolnoma razumeva, ker tudi sama še ni pozabila vsega razkošja, ki jo je obdajalo v Rimu. Slednjič pa pridete na pogovor o mali stanovalki in Elena vpraša, hodeč okrog svoje matere in vrteč majhni solnčnik preko svoje rame:

"Ta stanovalka bo Nemka, kaj ne, mama?"

"Da, Elena, tako saj mislim."

"Potem pa se je prav nič ne veselim."

"Zakaj pa ne?"

"Saj si vendar sama rekla, da so Nemci dolgočasni."

"So tudi izjeme. Saj je tvoj oče tudi Nemec."

"Da, toda papa je tudi barbar."

Mati se veselo zasmee, mesto da bi hčeri take izraze prepovedala.

"Kdo pa ti je rekel, da je papa barbar?"

"Marieta, ker te je papa privlekel na grad."

Mati vzdihne.

"Oh, Elena, papa bi prav rad ostal v Rimu, samo kaže se, da mu je tukaj všeč. Talko sijajen kavalir je bil; vse moje prijateljice so mi ga zavdale. Na noben način ni dolgočasen Nemec, temveč častna izjema. Samo postal je siromašen in to je mnogo huje, kot pa bi bil barbar."

"Toda papa nima prav, da je postal revež."

Mati se zopet zasmee.

"O, ti nemunica, ti. Kako pa si to misliš? Papa prostovoljno ni postal revež, o, ne, tako rad bi še ostal bogat, toda neumni denar je potekel. Tako srečni smo bili, dokler je bil bogat. Sedaj pa je vse končano."

In Katarina zopet toži in pri tem pride Elena do spoznanja, da tudi sama živi v žalostnih razmerah, kar je za duševni razvoj otroka velike važnosti.

Mati in hči pridete na neko višino, ki se dviga nedaleč od grada in na kateri stoji klop. To je bil v parku edini prostor s katerega je bilo mogoče videti čez zid. Od tukaj je bil razgled daleč v prosto naravo, četudi ni bilo mogoče videti na cesto, ki je vodila ob zidu, ker višina še ni bila dovolj visoka. Mati in hči sedeta in v vzdihom pogleda signorina Katarina tja, kjer misli, da je Florenca.

"Tam — daleč, daleč leži Florenca, Elena, ali še veš, kako krasno vrtno zabavo smo lansko leto preživeli v palači Ulfino?"

"O, da, mama, skoro sto otro kje bilo povabljenih z njihovimi starši. In vsi smo imeli bele obleke in cvetje v lasih. Jaz pa sem bila najlepša in sem dobila za lepoto nagrado in največ zaradi svojih plavih las. In grof Ulfino je rekel: V te plave lase boš vjela marsikaterega metulja. Toda tebi se je takrat ta zabava zdela dolgočasna."

Signorina Katarina zopet vzdihne.

"Da, da, take zabave je treba obhajati v Rimu! Toda, kaj bi danes dala za tako zabavo v Florenci; vseeno bi bilo boljše kot nič."

"To si tudi jaz želim, mama. Tukaj je strašno dolgočasno."

"Za tebe bo že boljše, kadar pride mala Nemka, Elena. Pripravili jo bomo že do tega, da ji ne bo dolgočasno. Imaš saj prijateljico in mene bo tudi nekoliko odvrnila od žalostnih misli. In ti boš imela večje veselje do učenja."

"Oh, to neumno učenje!"

"Toda je neobhodno potrebno, angelček. Aiko pozneje ne boš znala šarmantno in čudovito govoriti o vseh stvareh, te ne bo nihče maral, tudi ne, če boš še tako lepa. Za svoje največje uspehe se imam zahvaliti samo svoji šarmantni govorniški umetnosti. Zabutih žensk nikdo ne mara. Tudi klavir se boš morala zopet učiti, če bo treba, te bom sama poučevala. Kdor hoče v družbi kaj veljati, mora biti tudi muzikalen. Ti pa ne znaš še niti brati, niti pisati, ne vem, kaj bo iz tega, za to je že skrajni čas."

Elena nejevoljno obrača svoj solnčnik.

"Zelo dolgočasno je učiti se. Saj vendar že znam italijansko in nemško govoriti."

"Toda francosko se moraš na vsak način učiti in pred vsem moraš vse te jezike tudi v pisavi obvladati. Pa saj ti bo že malo bolj kratkočasno, ko boš imela tovarišico. Sploh je zelo dobro, da pride mala stanovalka."

"Zaradi denarja za obleke, kaj ne, mama?"

"Da, zaradi denarja za obleke."

Pogled gospe Katarine poleti čez veliki park, v katerem je divje cvetlo brez številca grmov in so se pomohavali z oljkami in marvami. Sem in tam je bil kak pomarančni ali citronov grm in majhne palme. Na drugem kraju parka pa so stale starodavne visoke ciprese, ki so vedno napravljale tako veličastan utis in so mogle v zrak kot neme opominjalke na minljivost vsega posvetnega.

Ta pogled bi očaral marsikatere oko, toda gospej Katarini in njeni hčeri se je vse to zdelo samo dolgočasno.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Razne vesti.

MEDVEDI MED LJUDMI.

V sloviti poljski pragozd pri Bialovicah so spomladi spustili osem medvedov, ki so bili dalj časa prebili v ujetništvu. Tu so se bili tako privadili ljudem, da so tudi med svojim bitvanjem v pragozdu pogostoma začutili potrebo obiskati okoliške vasi. Pri tem so pa tudi napadli in ranili več kmetov ter nekega čuvaja.

Te dni pa je prišel neki medved naravnost v Bialovico. Obiskal je najprvo policijsko stražnico in ker tam nikogar ni našel, je odšel na železniško postajo, kjer je njegov pojav povzročil med potniki pravo paniko. Tem manj strahu je pokazal medved sam. Niti kričanja niti kamenja, ki so ga lučali vanj, ga ni spravilo iz ravnotežja. Ko si je nekliko podrobneje ogledal postajo, se je vrnil mirno v svoj zeleni dom.

ZAKLAD NA STAREM VRTU.

Pri gradnji nove ceste v bližini albanske prestolnice Tirane, so prekopavali star vrt in so našli na izvotljeno skalo, v kateri so odkrili zaboj 10 tisoč zlatnikov.

Pozivdebe so dognale, da je neki albanski veleposestnik pred kakšnimi 20 leti ta zaklad zakopal na vrtu. Pripravil ga

je bil za doto svoji hčeri. Razen njega in starega služabnika ni vedel nihče za ta zaklad. Posestnik je šele ob poroki svoje hčere povedal zetu, kakšno doto je bil namenil svoji hčeri. Pozval ga je naj pride k tujemu in to doto sprejme. Na povratku s poročne slavnosti se je tist s starim služabnikom smrtno ponesrečil, ne da bi bil prej natančno povedal, kje leži zlati zaklad. Mladoporočenca sta celo leto sistematično prekopavala vrt in nista našla ničesar. Med tem si je bil mož v upanju, da bo našel zaklad, izposodil precejšnje vsote in ker jih ni mogel vrniti, so ga uprliki ovadili policiji. To je na mlada zakonca vplivalo tako, da sta si vzela življenje. Sedaj je naključje spravilo zlato ma dan.

VLAK PADEL V VODO.

Na gonski progi v notranjosti otoka Jamaice se je zgodila strašna železniška katastrofa.

Vlak, ki je imel pet polno zasedenih vozov, sta vlekli dve lokomotivi na strmi progi navzgor. Prva lokomotiva se je nenadno iztirila, vodja drugega stroja te nezgode ni takoj zapazil in je vozil s polno paro naprej. Tedaj se je prvi stroj zaril globoko v strmino ob progi in je zdrknil v globino. Pri

tem je potegnil še drugi stroj za seboj. Za njim so šli štirje vagoni, ki so se v zraku večkrat prekopicnili.

Samo potniki petega voza niso bili deležni hudega, ker se je spoj pretrgal. Ostali vozovi pa so padli v reko, ki teče pod progo, in se popolnoma razbili. 48 potnikov je bilo takoj mrtvih, razen tega več mož osebja. 50 potnikov pa je bilo hudo ranjenih. Reševanje je bilo zelo težko, vozove so morali s sekirami raztrčati, da so prišli do mrtvih in ranjenih potnikov. Več oseb je utonilo, ker se niso mogle rešiti izpod razvalin.

LEVJI SPOPAD V KLETKI.

V neki levji kletki živalskega vrta v Belfastu se je odigral razburljiv prizor. Lev je napadel mladiča, ki sta se rodila pred nekoliko tedni in levinja je postavila po robu. Samec je hotel mladiča požreti, samica pa ga je začela obdelavati s silnimi utarci s šapami. Obe živali sta se borili več nego uro in sta težko poškodovali druga drugo. Med bojem je skušal ravnatelj spraviti levčka na varno, pri tem je planila levinja tudi manj in ga ranila v roko. Navzlic temu je ravnatelj vrta uspelo, da je mladi živalici spravil iz kletke, bili pa sta tako obrizeni, da sta kmalu potem poginili. Samico in sameca so potem ločili z vodnimi curki. Ravnatelj vrta je izjavil, da je bil to najhujši živalski boj, kar jih je doživel v svoji dolgi praksi.

"MISLEČA BUDILKA."

Neki florentinski tovarnar je zgradil novovrstno budilko in jo tudi že prodaja. Aparat sestoji iz električne budilne ure ki prične funkcionirati na sekundo točno. Že nekoliko minut pred jutranjim klicem pa prične ta naprava ogrevati tudi kotliček z vodo, ki daje človeku za skledo temperirane vode za britje na razpolago, čim se zbudi. V pravem trenutku je "misleča budilka" vključila tudi električni kavovar in ko je mož z britjem končal, si lahko matoči diješe kave. Vprašanje je samo, kaj se zgodi, če mož navzlic vsemu temu ne vstane.

S POVODNIM LETALOM SO TIHOTAPILI.

Francoski list poroča, da so v Toulounu odkrili veliko tihotapsko afero, ki so vanjo zapleteni visoki mornariški častniki. Ker so se toulounski trgovci pritoževali, da je kupčija slabša, kadar pridejo vojne ladje v luko, je začela policija to stvar preiskovati. Dognala je, da odleti s križarke "La Galissoniere" večkrat povodno letalo in krene v neznan smer. Poleti so trajali zmeraj kako uro in so se večkrat ponovili, me da bi bil kak vojaški vzrok za to. Ker policija ni mogla zasledovati letala, je spodaj organizirala poseben opazovalni sistem. Financirali so iz skrivnih opazovalj av-

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo knjigo je prejel. Zastopniko toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

16. avgusta: Nieuw Amsterdam v Boulogne

17. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

20. avgusta: Rex v Genoa Ile de France v Havre Veendam v Roulogne

23. avgusta: Bremen v Bremen

24. avgusta: Paris v Havre Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg

27. avgusta: Roma v Genoa

30. avgusta: Europa v Bremen Statendam v Boulogne De Grasse v Havre

31. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

3. septembra: Conte di Savoia v Genoa

4. septembra: Champlain v Havre

6. septembra: Ile de France v Havre Nieuw Amsterdam v Boulogne

7. septembra: Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg Vulcania v Trst

9. septembra: Bremen v Bremen

10. septembra: Volendam v Boulogne Rex v Genoa

13. septembra: Paris v Havre

14. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

16. septembra: Europa v Bremen

17. septembra: Saturnia v Trst

20. septembra: Statendam v Boulogne

21. septembra: De Grasse v Havre Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg

22. septembra: Ile de France v Havre

24. septembra: Conte di Savoia v Genoa

27. septembra: Bremen v Bremen Nieuw Amsterdam v Boulogne Champlain v Havre

28. septembra: Normandie v Havre Hansa v Hamburg

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence za stpa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

tomobil, ki je čakal na samotnem kraju ob obali. Kmalu je prispelo letalo in je vrglo velik zavoj na tla. Tisti, ki so bili v avtu, so naglo pobrali zavoj in brž odpetjali. Policija je prišla zdravstvenega častnika s križarke. Pri njem so dobili tri velike kovčke najfinjših cigaret, ki jih je vtihotapil v Francijo. Tudi drugi častniki so bili udeleženi pri tem tiho tapstvu, ki ga oblasti v največji tajnosti raziskujejo.

ODKRITJE MINERALNIH VRELCEV V BANATU.

Že pred 5 leti so našli v Lazarevu blizu Petrovgrada močan mineralni vrelce v nekem zapuščenem vaškem vodnjaku. Vode tega vodnjaka kmetje niso hoteli več uporabljati, ker je bila grenka. Za "grenko" vodo pa se je jel zanimati upokojeni mestni načelnik Berberski, ki je poslal steklenico vode na analizo. Strokovnjaki so ugotovili da je voda mineralna in ima podobne sestavine kakor karlovarski vrelci. Načelnik Berberski je takoj kupil zemljišče z vodnjakom in dobil

koncesijo za izkoriščanje mineralne vode. Zdi se mu je pridružil nekaj delničarjev in tako bo Banat v kratkem dobil novo zdravilno kopalnišče.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez50
v usnje vez80
v fino usnje vez1.20
v najfinjšo usnje vez1.50
v bel celluloid vez1.20

NEBESA NAŠ DOM
v imitirano usnje vez1.20
v najfinjšo usnje vez1.50
v najfinjšo usnje trda vez1.60

RAJSKI GLASOVI
platno vezano50
v usnje vez. (št. 415)1.20
v usnje vez. (št. 416)1.25
v usnje vez. (št. 408)1.50
v celluloid vez. (št. 614)1.50

SVETO PISMO3.00

MARJA VARHINJA NEDOLŽNOSTI
v imitirano usnje vez1.20
v fino usnje vez1.60

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)
Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano .36
v belo kost vezano1.10
Come Unto Me v platnice vezano50
v belo kost vezano55

Key of Heaven
fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinjšo usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki: (ZA ODRASLE)
Key of Heaven v celluloid vezano1.20
v celluloid najfinjša vez.1.50
v fino usnje vezano1.50

Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano1.20

Ave Maria: v fino usnje vezano1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"